

2008 m. gruodžio 18 d., ketvirtadienis

2007–2010 m. Europos profesinio judumo veiksmų planas

P6_TA(2008)0624

2008 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2007–2010 m. Europos profesinio judumo veiksmų plano 2008/2098(INI)

(2010/C 45 E/05)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 18, 136, 145, 149 ir 150 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 6 d. Komisijos komunikatą „Judumas – priemonė kurti daugiau ir geresnių darbo vietų. 2007–2010 m. Europos profesinio judumo veiksmų planas“ (COM(2007)0773),
- atsižvelgdamas į 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 2241/2004/EB dėl bendros Bendrijos sistemos siekiant užtikrinti kvalifikacijų ir gebėjimų skaidrumą (Europasas) ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 1972 m. kovo 21 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 574/72, nustatantį Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, persikeliantiems Bendrijoje, įgyvendinimo tvarką ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2007 m. birželio 27 d. Komisijos komunikatą „Siekiant bendrų lankstumo ir užimtumo garantijų principų: Derinant lankstumo ir užimtumo garantijas kurti daugiau ir geresnių darbo vietų“ (COM(2007)0359),
- atsižvelgdamas į 2007 m. sausio 25 d. galutinę Komisijos Iğūdžių ir judumo veiksmų plano įgyvendinimo ataskaitą (COM(2007)0024),
- atsižvelgdamas į 2002 m. vasario 13 d. Komisijos komunikatą dėl veiksmų plano Iğūdžių ir mobilumo srityje (COM(2002)0072),
- atsižvelgdamas į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos 2007 m. Europos sąjungos ekonominį tyrimą dėl geografinio darbuotojų judumo kliūčių pašalinimo, ypač į jo 8 skyrių,

⁽¹⁾ OL L 255, 2005 9 30, p. 22.

⁽²⁾ OL L 158, 2004 4 30, p. 77.

⁽³⁾ OL L 390, 2004 12 31, p. 6.

⁽⁴⁾ OL L 149, 1971 7 5, p. 2.

⁽⁵⁾ OL L 74, 1972 3 27, p. 1.

2008 m. gruodžio 18 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl jaunųjų savanorių judumo Europoje (COM(2008)0424),
 - atsižvelgdamas į 2006 m. birželį patvirtintas EURES 2007–2010 m. gaires,
 - atsižvelgdamas į 2007 m. kovo 16 d. Komisijos pateiktą EURES veiklos ataskaitą „Europos bendrosios darbo rinkos kūrimas: EURES indėlis“ (COM(2007)0116),
 - atsižvelgdamas į savo 2007 m. rugsėjo 5 d. rezoliuciją dėl 2004–2005 m. EURES veiklos ataskaitos „Europos bendrosios darbo rinkos kūrimas“⁽¹⁾, kuri buvo priimta pateikus klausimą žodžiu Nr. B6-0136/2007,
 - atsižvelgdamas į Tarybos ir 2000 m. gruodžio 14 d. Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliuciją dėl mobilumo veiksmų plano⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 23 d. rezoliuciją dėl deramo darbo visiems skatinimo⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į 2008 m. liepos 2 d. Komisijos komunikatą „Atnaujinta socialinė darbotvarkė: galimybės, prieinamumas ir solidarumas Europoje XXI amžiuje“ (COM(2008)0412),
 - atsižvelgdamas į Eurobarometro 2006 m. specialiąją apžvalgą Nr. 261 dėl Europos užimtumo ir socialinės politikos, iš kurios matyti, kad ES piliečiai judumui teikia vis didesnę reikšmę,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą, Kultūros ir švietimo komiteto, Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto ir Peticijų komiteto nuomones (A6-0463/2008),
- A. kadangi judėjimo laisvė ir įsisteigimo laisvė yra teisės, įtvirtintos EB sutarties 18 ir 43 straipsniuose bei kadangi judumo skatinimas švietimo ir profesinio mokymo srityje yra numatytas 149 ir 150 straipsniuose,
- B. kadangi darbuotojų, net ir moterų, judumas – pagrindinė priemonė įgyvendinti Lisabonos strategijos tikslus – ES vis dar nedidelis,
- C. kadangi darbuotojų judumas ir saugumas Europos lygmeniu yra viena iš pagrindinių teisių, kurią ES piliečiams suteikia Sutartis, ir vienas iš pagrindinių Europos socialinio modelio ramsčių, bei vienas iš pagrindinių būdų Lisabonos strategijos tikslams pasiekti,
- D. kadangi norint atspindėti naujas judumo formas ir užtikrinti, kad ES darbuotojai migrantai neprarastų socialinės apsaugos, reikėtų, jei būtina, patvirtinti Bendrijos teisės aktus dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo ir įgyvendinimo,
- E. kadangi šiuo metu maždaug 2 proc. darbingo amžiaus piliečių gyvena ir dirba kitoje nei savo valstybėje narėje ir kadangi apie 48 proc. visų ES migrantų yra moterys,
- F. kadangi Komisija įsteigė aukšto lygio ekspertų forumą dėl europiečių judumo pagerinimo, kurio pagrindinis uždavinys yra nustatyti priemones, kurių galima būti imtis siekiant pagerinti jaunimo judumą, pagerinti pagalbą judumui profesinio mokymo srityje ir padidinti menininkų, įmonių vadovų ir savanorių judumą,
- G. kadangi judumo klausimas yra svarbus atnaujintos socialinės darbotvarkės elementas, o darbotvarkėje numatomos jo galimybės ir taikomi vienodos prieigos bei solidarumo principai,

⁽¹⁾ OL C 187 E, 2008 7 24, p. 159.

⁽²⁾ OL C 371, 2000 12 23, p. 4.

⁽³⁾ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 321.

2008 m. gruodžio 18 d., ketvirtadienis

- H. kadangi dėl dinamiškos darbo rinkos kyla didelių sunkumų darbuotojams, ypač moterims bei vaikams, ir jie yra priversti eiti į kompromisus dėl profesinės karjeros ir šeiminio gyvenimo,
- I. kadangi socialinės apsaugos sistemos dar nėra pakankamai pritaikytos valstybėse narėse, moterims kyla sunkumų, pavyzdžiui, dėl nėštumo, vaiko auginimo ir didesnių karjeros galimybių,
- J. kadangi laisvas darbuotojų judėjimas yra ir išlieka viena iš keturių sutartyje įtvirtintų pagrindinių laisvių; kadangi siekiant užtikrinti laisvą darbuotojų judėjimą buvo padaryta didelė pažanga leidžiant Bendrijos teisės aktus socialinio saugumo srityje, o tai palengvino išvykusių darbuotojų šeimos narių judumą Europos Sąjungos teritorijoje; kadangi būtina pašalinti vis dar esančias administracines ir teisines kliūtis, trukdančias tarpvalstybiniam judumui, kadangi reikia didesnių pastangų siekiant užtikrinti, kad darbuotojai žinotų savo teises ir jas gintų,
- K. kadangi užtikrinus judumą galima lengviau spręsti klausimus, susijusius su įvairiais darbuotojų ir jų šeimų poreikiais bei veikla, daugelyje savo rezoliucijų Parlamentas atkreipė dėmesį į kliūtis judumui ir Europos Sąjungos piliečių teisei į apsigyvenimą kitoje šalyje, nei jų kilmės šalis, ir pasiūlė sprendimų joms pašalinti,
- L. kadangi patirtis parodė, kad kliūčių nustatymo ir pasiūlymų suformulavimo neužteko, nei kad šios kliūtys būtų panaikintos, nei kad būtų visiškai panaikintos problemos, sudarančios kliūčių laisvam judėjimui ir judumui; kadangi daugelyje Europos institucijų dokumentų praeityje buvo pažymėtos šios problemos ir pasiūlyta pasiūlymų jas ištaisyti, jie iki šiol neįgyvendinti,
- M. kadangi šiuo atveju Parlamentas konstatavo, kad pasiryžimas įgyvendinti reikalingas priemones ne visada apima priemones, kurios svarbios piliečiams, nes padeda panaikinti administracines ir teisines judumo kliūtis,
- N. kadangi Parlamentas daugelį kartų išreiškė nuomonę šia tema, kuri turi tiesioginės įtakos Europos piliečių gyvenimui; kadangi būdamas institucija, kuri yra tiesiogiai ir demokratiškai piliečių išrinkta, jis toliau aktyviai bandys išspręsti visas problemas, su kuriomis susiduria piliečiai, norintys pasinaudoti savo judumo teise Europos Sąjungoje,
- O. kadangi valstybių narių gyventojų Europos pilietiškumo jausmas iš dalies yra paremtas galimybe gauti darbo vietą vidaus rinkoje, taigi judumo varomąją jėgą turėtų būti ne tik ekonominiai interesai, bet ir tikslas Europos piliečiams leisti labiau suvokti save kaip europiečius,
1. palankiai vertina Komisijos iniciatyvą ir dar kartą patvirtina didelę ir judumo darbo rinkoje, ir judumo tarp valstybių narių ir regionų svarbą sutvirtinant ES darbo rinką ir siekiant pasiekti Lisabonos tikslų; remia veiksmų plano kūrimą ir prašo, kad Parlamentas būtų reguliariai informuotas apie jame numatytų veiksmų įgyvendinimą;
 2. džiaugiasi Komisijos ketinimu skatinti judumo sąžiningomis sąlygomis koncepciją, įskaitant kovą su nelegaliu darbu ir socialiniu dempingu;
 3. džiaugiasi Komisijos pasiūlymu dėl Tarybos rekomendacijos dėl jaunųjų savanorių mobilumo Europoje, tačiau apgailėstauja dėl to, kad Komisija Europos Parlamentui nesuteikė pakankamai laiko pateikti nuomonę dėl pasiūlymo prieš patvirtinant šią rekomendaciją;
 4. pažymi, kad Europos savanoriškos veiklos metai būtų veiksminga priemonė įgyvendinant Tarybos rekomendacijoje dėl savanoriškoje veikloje dalyvaujančio jaunimo judumo Europoje numatytus veiksmus;

2008 m. gruodžio 18 d., ketvirtadienis

5. mano, kad Europos Sąjunga turėtų remti darbuotojų judumo sąvokos įtraukimą į visas Bendrijos politikos sritis, ypač sritis, susijusias su vidaus rinkos kūrimo užbaigimu, darbuotojų apsauga, darbuotojų komandiravimo taisyklėmis ir apsauga nuo nesaugaus darbo, kurios gali turėti įtakos judumui Europos Sąjungoje arba kovoti su diskriminacija; ragina Komisiją darbo jėgos judumą paversti prioritetine horizontaliąja politika, susijusia su visomis Europos politikos sritimis ir įtraukiančia visų lygių institucijas visose valstybėse narėse;
6. pabrėžia, kad darbuotojų judumas priklauso nuo esminio laisvo asmenų judėjimo vidaus rinkoje principo, kaip tai yra numatyta EB sutartyje;
7. ragina Komisiją, siekiant toliau skatinti darbo jėgos judumą, parengti ilgo laikotarpio judumo strategiją, kuria būtų atsižvelgiama į darbo rinkos reikalavimus, ekonomikos tendencijas ir ES plėtros perspektyvas, nes tik ilgo laikotarpio strategija galima užtikrinti laisvą darbuotojų judėjimą be jokių konfliktų ir tinkamai spręsti „protų nutekėjimo“ klausimą;
8. ragina Komisiją atkreipti dėmesį į įvairaus amžiaus darbuotojų moterų, norinčių pasinaudoti judėjimo laisve, ypatingus poreikius ir, siekiant patenkinti jų poreikius, imtis konkrečių veiksmų keturiuose Europos profesinio judumo veiksmų plano srityse;
9. ragina Komisiją teikti pirmenybę administracinių procedūrų ir administracinio bendradarbiavimo supaprastinimui, kad tarp nacionalinių valdžios institucijų ir institucijų, su kuriomis bendrauti būtina norint veiksmingai išspręsti valstybių narių problemas, atsirastų sinergetiniai ryšiai; be to, mano, kad valstybės narės turi veiksmingai šalinti visas teisines ir administracines kliūtis, taip pat geografinio judumo kliūtis Europos, nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis, pavyzdžiui, šalinti tokias kliūtis, kai nepripažįstama su judumu susijusios patirties karjeros, socialinio saugumo ir pensijos aspektais, ypač MVĮ;
10. mano, kad Komisijos veiksmų planas apima pagrindinius su judumu susijusius aspektus, bet reikėtų imtis daugiau veiksmų, ypač dėl tvirtesnių švietimo sistemų ir darbo rinkų ryšių kūrimo, tinkamos informacijos judumo klausimu teikimo, darbuotojų ir jų vaikų, kurie ruošiasi judumui, įgytų kalbinių gebėjimų palaikymo mokant užsienio kalbų ir dėl ne mažiau svarbesnio aspekto – profesinio mokymo ir lavinimo sistemų;
11. ragina valstybės narės aktyviai skatinti užsienio kalbų mokymą (ypač suaugusiųjų), kadangi kalbos barjerai – tai viena iš pagrindinių vis dar nepanaikintų kliūčių darbuotojų ir jų šeimų judumui;
12. mano, kad valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų visapusiškai laikomasi piliečių, kurie nusprendė persikelti į kitą valstybę narę, darbo teisių ir kolektyvinių sutarčių, o tarp tos valstybės narės piliečių ir kitą pilietybę turinčių asmenų nebūtų jokio diskriminuojančio skirtumo; mano, kad šiuo tikslu Komisija vykdydama savo priemonės turėtų susitelkti ties pastangomis užtikrinti, kad su migruojančiais piliečiais būtų vienodai elgiamasi ir kad jie nebūtų paversti pigia darbo jėga;
13. siekiant sukurti glaudesnius ryšius tarp mokymo ir darbo rinkos, primygtinai ragina Komisiją ir valstybės narės šį klausimą iškelti sektorių konsultaciniuose komitetuose; mano, kad pramonės ir prekybos atstovai galėtų reguliariai teikti informaciją apie labiausiai judumui atvertas profesines sritis;
14. mano, kad ilgalaikis darbuotojų judumas visose srityse gali labai prisidėti prie Lisabonos strategijos augimo ir užimtumo tikslų siekimo, jei kartu bus užtikrinta darbuotojų socialinė apsauga ir profsąjungų teisės vadovaujantis valstybių narių tradicijomis ir įsigalėjusia tvarka; mano, kad po visą Europą paplitusi judi darbo

2008 m. gruodžio 18 d., ketvirtadienis

jėga, kuriai suteikiamos tinkamos darbo sąlygos ir taikomos švietimo programos bei socialinės apsaugos sistemos, gali būti atsakas į šiuo metu vykstančius pokyčius ir gali labai sustiprinti pastangas veikti kovojant su globalios ekonomikos iššūkiais, t. y. senėjančia visuomene ir sparčiais pokyčiais darbo vietoje; pabrėžia, kad būtina atsižvelgti į judumo socialinius, ekonominius ir aplinkos apsaugos aspektus;

15. yra įsitikinęs, kad darbo jėgos judumo užtikrinimas yra viena iš priemonių siekiant sustiprinti Lisabonos strategijos ekonomikos bei socialinę sritį ir turėtų būti įgyvendinamas kaip įmanoma geriau, įvykdyti Europos atnaujintos socialinės darbotvarkės uždavinius ir nugalėti daugelį iššūkių, tokių, kaip globalizacija, pramonės kaitos restruktūrizavimas, technologinė pažanga, demografinės tendencijos ir darbuotojų migrantų integracija; taip pat yra įsitikinęs, kad judėjimas profesinės veiklos ir pramonės srityse (profesinis judumas) suteikia darbuotojams galimybes atnaujinti ir pritaikyti savo žinias ir įgūdžius, o tuo pačiu – pasinaudoti naujomis karjeros galimybėmis;

16. dar kartą pažymi, kad darbo jėgos judumas yra esminė veiksmingo vidaus rinkos veikimo priemonė, įgyvendinant Lisabonos strategijos tikslus ir 2007 m. birželio 27 d. Komisijos komunikate pasiūlytus aštuonis darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros srities principus; taigi ragina valstybes nares imtis tinkamų priemonių siekiant, viena vertus, pabrėžti lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros svarbą ir, kita vertus, užtikrinti darbuotojų saugumą, atsižvelgiant į pagrindinius perspektyvos, prieinamumo ir solidarumo principus, nurodytus atnaujintoje socialinėje darbotvarkėje;

17. ragina valstybes nares ir suinteresuotąsias šalis apsvarstyti ir pašalinti darbuotojų moterų judumo kliūtis, suteikiant, be kitų dalykų, sąžiningas galimybes dirbti kvalifikuotą darbą ir užimti aukštas pareigas, gauti vienodą atlyginimą, naudotis lanksčiomis darbo sąlygomis bei atitinkamomis sveikatos apsaugos ir vaikų priežiūros paslaugomis, užtikrinti aukštos kokybės švietimą vaikams ir turėti teisę į pensijų teisių perkėlimą, ir panaikinant lyčių stereotipus;

18. rekomenduoja valstybėms narėms, regionų ir vietos valdžios institucijoms aktyviai skatinti konkrečias įdarbinimo, mokymo, švietimo, nuotolinio mokymosi ir kalbų programas siekiant sukurti „moterims palankesnę“ darbo rinką ir suteikti joms galimybę suderinti profesinį ir šeiminių gyvenimą;

19. ragina valstybes nares į savo nacionalines užimtumo ir mokymosi visą gyvenimą strategijas kaip prioritetinę sritį įtraukti darbo jėgos ir geografinį judumą;

20. nerimauja, kad kai kuriose valstybėse narėse išlaikomi darbo rinkos apribojimai darbuotojams iš naujųjų valstybių narių, nepaisant to, kad šis apribojimai nepagrįsti nei ekonominiais tyrimais ir statistiniais duomenimis, nei tų valstybių gyventojų bei vyriausybių nuogastavimais; ragina Tarybą užtikrinti, kad Europos institucijos, ypač Parlamentas, būtų labiau įtrauktos ir atidžiau stebėtų, kaip valstybės narės įgalioja taikyti naujųjų valstybių narių darbuotojų prieigos prie jų darbo rinkos pereinamuosius laikotarpius ir kaip juos pateisina nuo pat pirmųjų metų po šių šalių įstojimo;

21. pabrėžia, kad darbuotojų judumas kai kurių darbdavių neturėtų būti suprantamas kaip galimybė sumažinti darbo užmokestį, socialines garantijas arba apskritai pabloginti darbo sąlygas; ragina valstybes nares imtis atitinkamų priemonių, skirtų ne tik naikinti visų formų diskriminaciją, bet ir užtikrinti kaip galima geresnes sąlygas darbuotojų migrantų ir jų šeimų veiklai;

22. nerimauja dėl valstybių narių tam tikrų veiksmų, kuriais siekiama pakeisti imigraciją reglamentuojančias vidaus teises bazes ir aiškinti bei taikyti laisvo darbuotojų judėjimo principą tokiu būdu, kuris prieštarauja dabartinių Bendrijos taisyklių raidei ir dvasiai; reikalauja nedelsiant sustabdyti tokią veiklą ir ragina valstybes nares įgyvendinti išsamias Sąjungos piliečių integracijos programas, kad jie galėtų naudotis teise į laisvą judėjimą šių valstybių teritorijoje ir, tam tikrais atvejais, bendradarbiaujant su kilmės valstybe nare;

2008 m. gruodžio 18 d., ketvirtadienis

23. ragina valstybes nares ir Komisiją bendradarbiauti kuriant, įgyvendinant, stebint ir vertinant piliečių ir jų šeimų, dirbusių kitoje valstybėje narėje ir grįžtančių į savo kilmės šalį, reintegracijos programas;
24. pripažįsta, kad nors judumas gali pateikti sprendimą trūkstant darbo jėgos priimančiose šalyse, jis gali sukelti darbo jėgos trūkumą šalyse, iš kurios darbuotojai atvyksta; atkreipia Komisijos ir valstybių narių dėmesį į tai, kad kiekvienoje šalyje nedirbančių gyventojų dalis apima didelę potencialios darbo jėgos dalį, kurios mobilizavimui yra reikalingi vienodo masto tiek Europos, tiek ir valstybių narių išteklių;
25. atkreipia Komisijos dėmesį į tai, kad Europos Sąjungoje dar esama daug administracinių ir įstatyminių darbuotojų judumo ir abipusio visų lygmenų kvalifikacijų bei profesinės patirties pripažinimo kliūčių; dar kartą patvirtina savo išsipareigojimą rasti šių problemų sprendimo būdus ir prašo Komisijos įdėmiai stebėti su Bendrijos teise nederančius apribojimus bei imtis prieš juos nukreiptų veiksmų;
26. skatina valstybes nares prieš pradėdant taikyti naujus nacionalinius įstatymus priežiūros, visuomenės sveikatos apsaugos, socialinės ir mokesčių sistemų srityse atlikti poveikio pasienio regionams tyrimą ir iš anksto numatyti problemas, kurios turės poveikio darbo jėgos judumui;
27. mano, kad pasienio regionų darbuotojai Europos darbo jėgos judumo srityje užima ypatingą padėtį;
28. prašo valstybių narių pagreitinti bendros kvalifikacijų sąrangos (Europos kvalifikacijų sąranga, EKS) įgyvendinimą; mano, kad net jei derinimas su šia bendra sistema numatytas tik 2010 m., jos spartesnis įdiegimas visose valstybėse narėse gali sumažinti kliūtis, su kuriomis šiuo metu susiduria darbuotojai;
29. palankiai vertina Komisijos iniciatyvą dėl Europos Sąjungos ligonių apsaugos tinklo (angl. EUNetPaS), nes tai – pirmasis žingsnis siekiant raginti valstybes nares ir ES suinteresuotąsias šalis glaudžiau bendradarbiauti pacientų saugumo srityje; tačiau pažymi, kad Europos Sąjungoje sveikatos apsaugos specialistų veikla reguliuojama labai įvairiai ir, siekiant užtikrinti pacientų saugumą visoje ES, ragina Komisiją paskatinti valstybes nares ir sveikatos apsaugos specialistų veiklą reguliuojančias institucijas dalytis informacija ir nustatyti standartinę sveikatos apsaugos darbuotojų akreditacijos sistemas;
30. pažymi, kad tarpvalstybiniam judumui labai trukdo bendros sistemos, kuria remiantis Europos lygmeniu būtų galima lyginti, perkelti ir pripažinti profesines kvalifikacijas, nebuvimas; džiaugiasi Komisijos iniciatyva dėl Europos kreditų sistemos profesinio švietimo ir mokymo srityje įkūrimo;
31. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad darbdaviai ir prekybos atstovai būtų kaip galima greičiau įtraukiami įgyvendinant Europos kvalifikacijų sąrangą (EKS) ir kad kvalifikacijų pripažinimo sistema pradėtų veikti darbo rinką;
32. ragina Komisiją, valstybes nares ir darbdavius bei darbuotojus pradėti diskusijas siekiant suderinti atlyginimų dydžius su skirtingais EKS numatytais kvalifikacijos lygmenimis, kad būtų užtikrintas darbo jėgos judumas mokant darbo užmokestį, kuris atitiktų darbuotojo kvalifikaciją;
33. skatina švietimo institucijas iniciatyviai bendradarbiauti abipusio kvalifikacijų, įgytų formaliojo ir neformaliojo mokymosi bei savišvietos būdu, ir profesijų, atitinkančių valstybių narių nustatytus standartus, pripažinimo klausimu; mano, kad valstybėms narėms labai svarbu išnaudoti visas Europos kvalifikacijų sąrangos

2008 m. gruodžio 18 d., ketvirtadienis

teikiamas galimybes ir imtis atitinkamų tolesnių veiksmų dėl būsimų Europos kreditų sistemos profesinio švietimo ir mokymo srityje (angl. ECVET) iniciatyvų, kad nacionalinio švietimo sistemos ir mokymosi visą gyvenimą programos klasifikavimas sudarytų sąlygas judiems darbuotojams toliau tęsti mokymąsi; pritaria Komisijos išpareigojimui plėtoti iniciatyvą „Europass“, kad darbdaviams būtų lengviau suprasti kvalifikacijas; pabrėžia portalo „Euraxess“ svarbą;

34. apgailestauja, kad kai kuriose valstybėse narėse visą gyvenimą truncančio mokymosi strategijų kūrimui ir įgyvendinimui skiriama nepakankamai dėmesio ir per mažai lėšų; ragina valstybes nares tokių sistemų kūrimui bei įgyvendinimui aktyviau naudoti lėšas iš ES struktūrinių fondų, o ypač iš Europos socialinio fondo;

35. ragina Komisiją sumažinti įstatymines ir administracines kliūtis ir pažymi, kad būtina pagerinti socialinės apsaugos teisių pripažinimą ir kaupimą bei pensijų perkeliamumą;

36. mano, kad socialinės apsaugos nuostatų perkeliamumas yra geriau koordinuojamas remiantis 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentais (EEB) Nr. 1408/71 ir (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo ⁽¹⁾ ir dvišaliais susitarimais;

37. ragina valstybes nares iki galo įgyvendinti Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 ir Reglamentą (EB) Nr. 883/2004 (kuris bus taikomas nuo 2009 m.) bei susijusius teisės aktus dėl socialinės apsaugos klausimų bei visų rūšių išmokų mokėjimo; ragina valstybes nares ir Komisiją skubiai atkreipti dėmesį į besikartojančias problemas, iškeltas peticijose bei skunduose dėl socialinės apsaugos, pensijų ir sveikatos priežiūros; pritaria Komisijos planams pradėti taikyti elektroninę Europos sveikatos draudimo kortelę; siūlo, kad ta pati naujovė turėtų būti taikoma E 106 formos pažymai;

38. ragina Komisiją persvarstyti savo vizų politiką savanorių iš trečiųjų šalių, dalyvaujančių pripažintose ES savanorių programose, atžvilgiu ir nustatyti liberalesnę vizų režimą, ypač savanoriams iš ES kaimyninių šalių;

39. mano, kad reikia išnagrinėti esamus teisės aktus dėl naujų judumo formų, siekiant nustatyti, ar jie vis dar aktualūs, ir surasti tinkamas priemones juos pritaikyti prie naujų lanksčių Europos darbo rinkos sąlygų, atsižvelgiant ne tik į poreikį apsaugoti darbuotojų teises, bet taip pat išnagrinėti papildomas problemas, su kuriomis gali susidurti darbuotojai migrantai ir jų šeimos; taip pat mano, kad būtina išnagrinėti faktinį Bendrijos teisės aktų dėl laisvo darbuotojų judėjimo ir darbuotojų bei jų šeimų teisės gyventi šalyje įdiegimą visose valstybėse narėse; mano, kad, kai reikia, būtina parengti rekomendacijas, skirtas teisiniams ir veiklos pagrindams tobulinti;

40. pageidauja dar kartą aptarti socialinės apsaugos sistemos ypatumus atkreipiant dėmesį į, *inter alia*, galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, ir į tai, kad dėl darbuotojų judumo tam tikrais atvejais gali būti prarastos socialinės išmokos; ragina Komisiją išnagrinėti, ar Reglamentas (EB) Nr. 883/2004, įgyvendinimo reglamentas (EEB) Nr. 574/72 ir susijusi administracinė praktika turi būti pakoreguoti, norint reaguoti į besikeičiančią aplinką ir naujų formų darbuotojų judumą, įskaitant ir trumpalaikį darbuotojų judumą;

41. mano, kad Komisija turėtų ištirti judumą varžančius veiksnius, kurie gali kilti dėl mokesčių susitarimų ir naujo reglamento dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (Reglamentas (EB) Nr. 883/2004) suderinimo trūkumo;

⁽¹⁾ OL L 166, 2004 4 30, p. 1.

2008 m. gruodžio 18 d., ketvirtadienis

42. remia Komisijos ketinimus patobulinti savo pasiūlymą dėl direktyvos dėl būtiniausių reikalavimų darbuotojų judumui skatinti, gerinant papildomų teisių į pensiją įgijimą ir išsaugojimą, nes labiau plečiantis profesinių pensijų sistemoms būtina siekti darbuotojams palankesnių perkeliavimo taisyklių; atitinkamai ragina Komisiją pateikti atnaujintą pasiūlymą dėl profesinių pensijų perkeliavimo direktyvos;

43. mano, kad abiejų lyčių darbuotojų su šeimomis (pvz., vaikais ir priklausomais giminaičiais) judumas labai priklauso nuo galimybės naudotis paslaugomis, kaip antai vaikų ir pagyvenusių žmonių priežiūros, švietimo įstaigų, dienos centrų ir specialiomis paslaugomis, ir jų kainos; mano, kad tuo pat metu profesinis judumas turėtų padėti skatinti asmens savirealizaciją, gerinti gyvenimo ir darbo kokybę;

44. tačiau mano, kad pasiūlymas, kuriuo norima pagerinti nacionalinių institucijų keitimąsi informacija ir pažangiausia patirtimi, ir pasiūlymas įvesti elektroninę Europos sveikatos draudimo kortelę, turėtų būti įgyvendinami tinkamai saugant asmens duomenis; valstybės narės turi užtikrinti, kad asmens duomenys nebūtų naudojami kitais nei su socialine apsauga susijusiais tikslais, išskyrus atvejus, kai pats asmuo duoda aiškų sutikimą juos naudoti; pageidauja gauti daugiau informacijos apie šią iniciatyvą ir apie indėlį, kurį ji galėtų įnešti gerinant darbo jėgos judumą; prašo Komisijos išnagrinėti galimybę artimiausiu metu sukurti bendrą Europos kortelę, kurioje būtų nurodyta visa informacija apie jos turėtojo sumokėtas įmokas bei apie jo socialines teises visose valstybėse narėse, kuriose jis dirbo, ir prisidėti prie jos įgyvendinimo;

45. remia Europos socialinės apsaugos mokymų ir stebėsenos tinklo (angl. TRESS) veiksmus ir prašo, kad šis tinklas toliau tirtų įvairius judumo modelius, siekiant jiems pritaikyti Bendrijos teisės aktus; prašo Komisijos į šį tinklą įtraukti darbdavius ir profesines sąjungas, nes dažnai būtent jie padeda darbuotojams atlikti socialinės apsaugos formalumus ar gauti įdarbinimui reikalingus dokumentus; pabrėžia, kad yra būtina, kad EURES duomenų bazės būtų kuo paprasčiau prieinamos ir reguliariai atnaujinamos bei būtų užtikrinamos kuo geresnės sąlygos gauti informaciją; mano, kad EURES tinklas turėtų struktūriniu ir instituciniu būdu bendradarbiauti su TRESS tinklu;

46. toliau remia EURES tinklo indėlį į darbuotojų judumo Europos Sąjungoje skatinimą; rekomenduoja į EURES paslaugas įtraukti informaciją apie specialius interneto tinklus ir portalus, skirtus konkrečioms sektoriams, ir taip pat rekomenduoja, kad šis tinklas bendradarbiautų su kitais informacijos apie užimtumo Europos Sąjungoje perspektyvas teikėjais, ypač su valstybių narių specializuotais organais ir nacionalinėmis darbo institucijomis, kurie tiesiogiai galėtų suteikti individualiai pritaikytus patarimus darbo ieškantiems asmenims;

47. mano, kad tarpvalstybiniais EURES projektais reikėtų suteikti pirmenybę pasienio regionų poveikio tyrimams ir (arba) seminarams šia tema, kad Reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl koordinavimo pradėtų veikti efektyviai ir veiksmingai;

48. remia trečiojoje darbo jėgos judumo veiksmų plano dalyje paskelbtus uždavinius, susijusius su EURES institucinių įgaliojimų sustiprinimu; pabrėžia darbo jėgos struktūros įvairovę ir tai, kad būtina turėti paslaugų, pritaikytų visoms darbuotojų kategorijoms, visų pirma toms, kurios išvardytos Komisijos programoje, t. y. pagyvenusiems arba neigaliems asmenims, kurie neturi palankių sąlygų tačiau galėtų veikti darbo rinkoje, asmenims, turintiems specialų teisinį statusą palyginti su kitais darbuotojais, savarankiškai dirbantiems asmenims, asmenims, grįžusiems į darbą po tam tikros pertraukos ir t. t.; pabrėžia, kad visa EURES tinkle esanti informacija turėtų būti prieinama ir žmonėms su negalia;

49. ragina valstybes nares pasinaudojant savo įdarbinimo institucijomis ir siekiant sustiprinti judumą, įsteigti „vieno langelio“ principu veikiančius informacijos punktus, kuriuose visi darbuotojai, įskaitant ir ketinančius dirbti užsienyje, galėtų gauti informaciją iš vieno šaltinio apie galimybes dirbti užsienyje, administracinius veiksmus, teises į socialinę apsaugą ir teises aplinkbybes;

2008 m. gruodžio 18 d., ketvirtadienis

50. pritaria pasiūlymui pakeisti EURES į „vieno langelio“ informacijos apie judumą interneto portalą, kuris veiktų kaip centralizuota pagalbos tarnyba, teikianti informaciją judiems darbuotojams visais profesinio judumo klausimais, t. y. ne tik apie laisvas darbo vietas, socialinę apsaugą, sveikatos priežiūrą, pensijas ir kvalifikacijų pripažinimą, bet ir apie kalbos klausimus, apgyvendinimą, sutuoktinių įdarbinimą, vaikų švietimą ir integraciją pasirinktoje valstybėje; pažymi, kad tam tikrais atvejais tarnybos paslaugos turėtų būti teikiamos ir trečiųjų šalių piliečiams, įskaitant asmenis, kuriems dar nesuteiktas ilgalaikio gyventojų statusas;

51. visiškai pritaria esamoms informacijos priemonėms, tačiau taip pat siūlo patikrinti svarbių interneto svetainių, portalų ir t. t. veiksmingumą ir, jei būtina, juos pertvarkyti, suderinti ar pergrupuoti, kad jie taptų patogesni vartotojams;

52. atkreipia dėmesį į piliečių, gyvenančių kaimo vietovėse, salose, kalnų regionuose arba atokiuose regionuose, prieigos prie EURES tinklo klausimą; ragina Komisiją ir valstybes nares leisti šioms gyventojų kategorijoms gauti šioje tinklavietėje esančią informaciją;

53. mano, kad novatoriškiems judumo srities projektams iki 2013 m. numatytas papildomas 2 mln. EUR biudžetas yra per mažas, atsižvelgiant į tai, kad reikia informuoti kuo daugiau ES piliečių apie darbo jėgos judumą Europos Sąjungoje, o tai pat apie įvairiuose darbo jėgos judumui Sąjungoje skirtos programos dokumentuose numatytus tikslus;

54. pabrėžia palyginamų ir patikimų statistinių duomenų apie darbuotojų, studentų, dėstytojų ir mokslininkų judumo srautus būtinybę, kad būtų galima pagerinti Komisijos turimą su judumu susijusią informaciją ir jos vykdomą minėtojo veiksmų plano stebėseną;

55. mano, kad šiuo metu gyventojams trūksta informacijos apie potencialius darbo užsienyje privalumus profesiniu bei karjeros požiūriu, apie užimtumo ir socialinės apsaugos sąlygas užsienyje bei apie tai, kaip tai skatina Europos kultūrinę integraciją; remia Komisijos veiksmus, kuriais norima informuoti piliečius apie šiuos aspektus;

56. atkreipia dėmesį į Europos Parlamento neįgalių asmenų stažuotių programą, kuri buvo pradėta vykdyti 2007 m., ir į Komisijos neįgalių asmenų stažuotių programą, kuri bus pradėta vykdyti 2008 m. rudenį; mano, kad tokios teigiamos priemonės skatina neįgalių asmenų judumą ir gali labai padėti integruojant juos į darbą; ragina valstybes nares remti ir skatinti atitinkamą pažangiąją patirtį nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis;

57. atkreipia dėmesį į tai, kad valstybės narės turėtų skatinti naudojimąsi pažangiąja patirtimi ir dvišalėmis su judumu susijusios veiklos mokymosi sistemomis, kurios finansuojamos ES sanglaudos fondo ir ypač Europos socialinio fondo lėšomis, ir keistis šia patirtimi;

58. mano, kad, siekiant išplatinti informaciją apie profesinį judumą valstybėse narėse, turėtų būti tiriamos ir įgyvendinamos ne tik interneto paslaugos, bet ir papildomos informacijos priemonės valstybėse narėse ir ES regionuose; mano, kad turėtų būti sukurti profesinio judumo informacijos telefonu centrai, susiję su portalu EURES, kurie skubiai atsakytų į konkrečius darbuotojų klausimus valstybine kalba ir bent antrąją Europos kalba;

59. toliau remia tokius veiksmus, kaip darbo mugės, Europos informacijos apie darbo galimybes Europos Sąjungoje dienas ar Europos profesinio judumo partnerystę; tačiau mano, kad šiems veiksmams skirtas biudžetas nėra pakankamas, atsižvelgiant į Europos veiksmų šioje srityje populiarinimo užduotis;

2008 m. gruodžio 18 d., ketvirtadienis

60. pabrėžia, kad reikia aiškiai skirti menininkams būdingą judumą nuo Europos Sąjungos darbuotojų judumo apskritai, atsižvelgiant į scenos meno esmę ir nereguliarų bei neprognozuojamą šios veiklos pobūdį, kurį lemia ypatinga užimtumo sistema;
61. pripažįsta kad kai kurių profesijų atveju, pvz., kultūros ar sporto srityse, dėl ypatingo jų pobūdžio geografinis ir profesinis judumas yra neatskiriama jų dalis; ragina Komisiją ir valstybes nares atidžiai išnagrinėti šias aplinkybes ir priimti reikiamas priemones, ypač dėl šių sektorių darbuotojų darbo teisių, kad jų judumo nevaržytų administraciniai barjerai;
62. džiaugiasi, kad Komisija taip pat imasi savo veiksmų plane numatytų priemonių, skirtų trečiųjų šalių piliečių padėčiai gerinti; rekomenduoja vykdant integruotą darbo jėgos judumo politiką visada atsižvelgti į trečiųjų šalių piliečių migraciją;
63. pabrėžia, kad reikalingas glaudus nacionalinių administracijų bendradarbiavimas, norint nustatyti ir panaikinti neteisėtas teisingumo ir mokesčių srityse ir tuo pačiu metu atsižvelgti į nacionalinės kompetencijos ribas;
64. mano, kad būtina didinti informuotumą apie galimybes teikti skundus ir peticijas dėl profesinio judumo problemų ir atitinkamų Bendrijos aktų pažeidimų;
65. remia ir skatina „sąžiningo judumo“ koncepcijos įgyvendinimą ir ragina Komisiją užtikrinti jos taikymą, pavyzdžiui įtraukiant sektorių darbuotojų ir darbdavių atstovų organizacijas, siekiant apsaugoti nuo nelegalaus darbo ir darbo sąlygų pabloginimo;
66. prašo įmonių remti darbuotojų judumą, pvz., nustatyti lankstų darbo grafiką ir sudaryti sąlygas nuotoliniam darbui;
67. ragina Komisiją ieškoti priemonių, kuriomis būtų galima naikinti ir kompleksines kliūtis, kurios gali trukdyti jiems priimti darbo pasiūlymą užsienyje, pvz., sunkumai rasti darbą partneriui arba sutuoktiniui, didelės persikraustymo sąnaudų, kalbos barjerai, nevienodi atlyginimai skirtingų lyčių atstovams ir rizika netekti kai kurių mokesčių privalumų arba negalėjimas toliau mokėti įmokų nacionalinėms pensijoms, sveikatos ar nedarbo draudimo sistemoms; pabrėžia visą gyvenimą trunkančio mokymosi svarbą, ypatingą dėmesį teikiant kalbų mokymui, kuris yra ypač svarbus norint atitikti darbo rinkos pokyčius;
68. džiaugiasi dėl Komisijos iniciatyvos priimti tolesnes priemones dėl pasiūlymo, kurį ji pateikė 2005 m. ir dėl savo iš dalies pakeisto pasiūlymo, kurį ji pateikė 2007 m. dėl darbuotojų judumo didinimo būtiniausių reikalavimų gerinant teisių į papildomą pensiją įgijimą ir išsaugojimą;
69. ragina Komisiją ir valstybes nares sudaryti sąlygas pažeidžiamų gyventojų grupių judumui ir padėti šalininti joms kylančias kliūtis kuriant daugiau kokybiškų darbo vietų, kovojant su diskriminacija, šalinant naujų formų socialinę atskirtį, remiant lyčių lygybę, remiant šeimas ir veiksmingai užtikrinant galimybes gauti darbo vietą, būsto paslaugas ir transportą;
70. pabrėžia, kad vaikų turinčių moterų judumas mažesnis negu vyrų, ir reikalauja imtis atitinkamų priemonių siekiant pašalinti šį pusiausvyros trūkumą;
71. palaiko SOLVIT kaip greitą vidaus rinkos ir darbuotojų judumo problemų sprendimo priemonę; prašo, kad SOLVIT veiklai būtų skiriama daugiau lėšų;

2008 m. gruodžio 18 d., ketvirtadienis

72. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti paramos jaunų specialistų judumui programas; mano, kad šios programos turėtų būti pagrįstos darbdavių ir darbuotojų santykiais ir jose turėtų būti pripažįstama kitoje valstybėje įgytos patirties, sugebėjimų ir įgūdžių, įskaitant ir kalbų žinias, ypatinga vertė;
73. mano, kad vykdant Europos profesinio judumo veiksmų planą daugiau dėmesio reikėtų skirti tokioms iniciatyvoms kaip Bolonės procesas, „Erasmus“, „Leonardo da Vinci“ ir kitos programos, nes studentai ir mokytojai – tai pagrindiniai profesinio judumo veiksniai;
74. sveikina Komisiją ėmusi iniciatyvos konsultuotis su visomis suinteresuotomis šalimis skatinant darbo jėgos judumą Europos Sąjungoje; mano, kad šis dialogas padidins skaidrumą, paskatins jungimąsi į tinklus bei keitimąsi pažangiąja patirtimi bei naujovišku požiūriu, o tai paspartins patį judumą ir pagreitins judumo įgyvendinimą visuotiniu mastu ir sustiprins šiuo pagrindu įgytus principus ir vertybes;
75. pripažįsta „Comenius“, „Erasmus“ ir „Leonardo da Vinci“ programų įnašą padedant jauniems žmonėms studijuoti užsienyje ir pabrėžia šių programų svarbą vėlesniam profesiniam judumui; ragina Komisiją ištirti, kiek būtų galima praplėsti galimybes pasinaudoti šiomis programomis, nepamirštant nepalankioje padėtyje esančių grupių ypatingų poreikių;
76. ragina Europos mokyklas, universitetus ir vyriausybes tvirtai įsipareigoti aktyviai skatinti profesinį judumą, pvz., dalyvauti Komisijos komunikate numatyto suinteresuotųjų šalių tinklo veikloje;
77. mano, kad turėtų būti stiprinamas privačių ar valstybės įmonių ir švietimo įstaigų bendradarbiavimas;
78. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms.

Švietimas ir mokymasis visą gyvenimą žinioms, kūrybiškumui ir naujovėms skatinti. Darbo programos „Švietimas ir mokymas 2010“ įgyvendinimas

P6_TA(2008)0625

2008 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl švietimo ir mokymosi visą gyvenimą žinioms, kūrybiškumui ir naujovėms skatinti. Darbo programos „Švietimas ir mokymas 2010“ įgyvendinimas (2008/2102(INI))

(2010/C 45 E/06)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į EB sutarties 149 ir 150 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2007 m. lapkričio 12 d. Komisijos komunikatą „Mokymasis visą gyvenimą – žinioms, kūrybiškumui ir naujovėms skatinti. Tarybos ir Komisijos parengtas darbo programos „Švietimas ir mokymas 2010“ įgyvendinimo 2008 m. pažangos bendros ataskaitos projektas“ (COM(2007)0703) ir į jį lydintį Komisijos tarnybų darbo dokumentą (SEC(2007)1484),
- atsižvelgdamas į Išsamią darbo programą dėl tolesnės veiklos siekiant švietimo ir mokymo sistemų tikslų Europoje ⁽¹⁾ ir vėlesnes bendras tarpines jos įgyvendinimo pažangos ataskaitas,

⁽¹⁾ OL C 142, 2002 6 14, p. 1.